

Кенгеш Сёз миллет проектлени полтуруну юсюнден баргъанды

башчыны келечиси кемчилликени ослеринден да сатынмай къыймагъанды. Миллет проектлени толтуру Президентизм Владимир Владимирович Путин салган миллет борчлары тамлауу баш амалларындан бири болгъанын чертгенди.

Къабарты-Малкарда миллет проектлеге кёре 45 регион проект жашауда бардырылады. Аланы битеу багъалары 12 миллиард сомдан асламдык. 10249 окуу жери болган 18 школун, спорт мекемиланы къурулушлары, школлагъа баш школлага спорт заллагъа, маданият урчедениялагъа да тынгыла ремонт этю, суу бла

Туризм Минги тау — эм аруу табийгъат жер

«Russian Traveler Awards» миллет турист сауганы аслепери чыгъарылгандыла, анда бизни республикабыз эки диплом бла сауыгъаланганды. Регионун Курортла эм туризм министрствосу «Kavkaz Gran Turismo» россейли турист проектни жарашдыруугъа этген къошумчулугуу ючюн белгиленгенди. Сора, жерин Минги таугъа «Табийгъат жер» бёлюмде биринчи жерин бергенди. Саугыаланы курортла эм туризм министри орусбасары Шауаланы Ислам алыгъанды.

Биринчи жерге «Экскурсия-турист маршрут» бёлюмде «Кавказын жауарлы» темир жол тийишли болгъанды, аны бардыруугъа ва бизни республика да тири кытышды.

Къууанч Казбек Кокков Бахсан сууда кёпюр жангыртылгандан сора ачылыууна къатышханды

КъМР-ни Башчысы Казбек Кокков «Кавказ» Р-217 автомобиль жолну 429-чу километринде Бахсан сууда кёпюрню тынгылы ремонтдан сора ачылыууна къатышханды.

35 километрге тынгылы ремонт этерге эмда 4 ызыкъга дерти кенгертирге тоушериди, - дегенди Роман Новиков.

ламы торленуелени хар адам да сезеди. Регионузгъа улуу аз бургъаны эмда кыйгъыргъаны ючюн, Марат Шакирзяновичге, Росавтодорну бла «Кавказ» жол управленини битеу коллективине суу болугъуз дейбиз. Алгын берген сёзге ала кертичи болгъандыла, ишлерин тийишли даражада эмда къыска заманын ичинде толтурадыла. Аны магъанасы ва бек улууду — кёп адамны өлюмден саклаугъа он чыгъады, туристлеге, республикада ары бла бери жюрюкюн адамласта да ырыкт болупла къурадала, экономиканы айынууда да сөбеллик этиледи. Ма аллай магъаналы жумушун толтургъанлагъа улуу ыспас этерчады, - деп чертгенди КъМР-ни Башчысы.

Газ бла жалчытуу жаны бла халны сюзгендиле

КъМР-ни Парламентини президиумуну кезиуле жыйлыуунда «комитетин сагъатаны» чеклеринде депутаты КъМР-де га бла жалчытуу мюлкю болуун эм айнытуу онгларын сюзгендиле. Кенешини спикер Татьяна Борова бардыргъанды. Биш докладны уа «Газпром межрегионгаз Нальчик» биригиуно башчысы Залим Ворочко этгенди. Ол 2021-2025 жыллада КъМР-ни эллерин бла шахарларын газ бла жалчытуу жаны бла программа жашауда къалай бардырылганын юсюнден билдиргенди. Сёз жангыртуу жумушланы, инвестиция проектлени тамаллаууну ослеринден да баргъанды.

«Газпром межрегионгаз Нальчик» республиканы инсанларын бла предпритияланы газ бла жалчытхан жангыз компанияды. Газ ызыланы болууларын а. «Газпром газораспределение Нальчик» акционер общество тинтеди. Эки компания да «Газпром межрегионгаз» къуаумгъа киреде.

рамай, аны 2026 жылда бошаргъа белгиленди. Дагъада Тырнауудан магъадан чыгъарылган жерге дерти, Май районда Бахсанский эпде ызыланы къурулуш-орнатыу ишле бардырылгандыла. Майкойде Носовичевкага дерти газ ызын ишлетрик компания сайланады.

Итаниулок

«Чыгъармачылыкъ ишни сиеме, аны себешли бир жерде олтуруп туралмайма, айныуу жолун сайлайма»
2 бет

Жангы китап

КъМР-ни, КъЧР-ни да халкъ поэти Соайланы Ахмат кезиуле жыйымдыгына «Кюномо, кечени да китабы» деп атагъанды. Ары назмула, поэмага, халарла, лирика новеллага, статьяга, аны чыгъармачылыкъ жолуна аталгъан айтуула, статьяга киргендиле. Аланы бир къаууму малкар, башхасы орус тилде келердиле.
Борагъы Малкар башында учхан поэт
3 бет

Жазылуу — 2024

Миллет газетибизни сансыз этмейик
Хурметли жамауат!
Сиз республикабызда тамаланган ишлени ослеринден толу халар алмырга сие сезесиз;
Сиз өз халкыгъа мына саркы болгъонныгъаны дайм сизелгенди тургура сие сезесиз;
Сиз малкарларыны тарихларыны, маданият канзаларыны, телерини эмда адеттерини, аланы бионгюно жашоуларыны, жетишилерины эм къыйлыгыны юсюнден кёбюр бирирге итине сезесиз — «ЗАМАН» ГАЗЕТЕГЕ ЖАЗЫЛЫҒЫЗ!
Аны белтеринде сиз кёп сейирлик затланы табыркысыз, ол хар ююрюге да керек болгъанына тошюнорюкюс!
Эсигизе салыйкы, 2024 жылны биринчи жарымына б айныа газетеге жазылуу Россияни почта бөлүмлеринде къыстау бардырылады. Аны багъасы
АХЫРЫ 2-ЧИ БЕТДЕДИ.

Жандауурлукъ Болушлукъ тапдыруугъа юлюшлерин къоша

Кёп болмай КъМР-ни Жаш тёно правительство зичи аскер операциялагъа къатышхан жерлешерибизге гуманитар болушлукъ бир бергенди.

лушлукъ тапдыруган «Ни шагу назар» волонтер къыуу аскер операциялагъа берилгенди. Хар замандача, послыккагъа аш-суу, жылы кийимле, дарманла, адамга биринчи керек затла эм

башха затла киргендиле. Жаш тёно правительство келечилери айтханга кёре, бионгюлке жамауат болмагъанча бирлешгенди эм не бла да аскерчилерибизге болушлукъ кызыды. Ол а харманлы жуукъшдырдыр баш шартладан бирди.

Мадар Ишчиле, техника да хазырдыла

КъМР-ни Транспорт эмда жол мюлк министрствосундан билдиргенерича, машина жоллагъа къарган ишчиле регион магъаналы эм муниципал жолла къурулуш болуруча тийишли жумушланы тамалаула хазырдыла. Ала улуу жану жолланы, уполта тохтаган комплекслени, къорккузулукъну жалчыхтан бурууланы, светофорланы, белгиленди эмда башха жерлени къардан тазалайдыла, бузун эритича юзюм къатыш туз чаадыла.

Сулалы алып айтханда, бынгыл къышда 17 миң тонна юзюм бле туз хазар этигендиле. Аны бла бирге, ведомстводан билдиргенерича, бионгюлке жоллада да эки жыйбарма эрчи техника ишлериди.

Жоллагъа себилген материалны къурамын дайым тингенди турдыла. Тийишли служба жолланы буз бахсан кезиуде водителеге бютюн сакъ болуугъа, къызылмагъа эм бир-бирге жуукълашмагъа кереклисин эсгертердиле.
Бизни корр.

Жазылуу — 2024 Миллет газетибизни сансыз этмейик

Хурметли жамауат!
Сиз республикабызда тамаланган ишлени ослеринден толу халар алмырга сие сезесиз;
Сиз өз халкыгъа мына саркы болгъонныгъаны дайм сизелгенди тургура сие сезесиз;
Сиз малкарларыны тарихларыны, маданият канзаларыны, телерини эмда адеттерини, аланы бионгюно жашоуларыны, жетишилерины эм къыйлыгыны юсюнден кёбюр бирирге итине сезесиз — «ЗАМАН» ГАЗЕТЕГЕ ЖАЗЫЛЫҒЫЗ!
Аны белтеринде сиз кёп сейирлик затланы табыркысыз, ол хар ююрюге да керек болгъанына тошюнорюкюс!
Эсигизе салыйкы, 2024 жылны биринчи жарымына б айныа газетеге жазылуу Россияни почта бөлүмлеринде къыстау бардырылады. Аны багъасы

897 сом бла 96 капкедик. Газетле га бле журналлагъа жазылуу кампания 22 декабрьде бошолды.
Изданиябызгъа Интернетде бу адресни <https://podpiska.pochta.ru/press> ачып, ол магъаналы жумушун олай тамаллаууга да болушлукъ.
«Заман» газетни редколлегиясы.
БИЗНИ ИНДЕКСИМБЗ — П 5893

Къайгырыу

Саулукъларында чекленген онглары болгъанланы битуресуу конюно декадасыны чеклеринде Тырнауу шахарда Отарланы Керим атлы биринчи номерли лицейини «Энци сабий» деген арасында «Сабиле ючюн бирлешип» деген ачыкъ эшклини юню бардырылганды.
Сабиле ючюн бирлешип
4 бет

Газ бла жалчытуу жаны бла халын озгондиле

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди.

Социал программа да толтурууда. Аңга көре льготалары болгон инсандарга газ жылыны койлгени тийресеңи дери жакшы тартады. Ол жаны бла келишим тогуз инсан да этилгенди, жылы ахырына дери уа энтта бб келишим толтурулукту.

Доكلاتды кемчиликтери юсеринден да айтканды, ол санда көп кытлы койлде келишимлери кыбыр көрү, эркинликтери болмай, газ приборлары торлендиргенери, жашуу журтлада вентиляция система кереклисиа тазаланмаганыны керингенди эм башала.

Доكلاتды сөзө, Татьяна Егорова терек бахчачылары бюригулерине газ жылыны тартууну юсюндөн сорганды. Аны юсюндөн Парламенте тилекле көп болганын белгилегенди спикер, ол аныктыктын болгон да. Бизини алданду сорганды болмагыныа эс бурганды Татьяна Борисовна. Дагында адамла телуени замандыа эттенерине да кырамай, газ ючюн борч эгесини да белгилегенди.

Залим Вороков айтканча, ол абонентте жаны кытайлы бир кыратханлары эсептерин замандыа белгилги этмегенлери бла байламды. Аны ючюн а телуени мардагы көре санагыра тошеди, ол а багы келеди. Телуеуе жангыдан өчкөнчиси көрдүмдөрине тийишлиликте тергилеп башлар ючюн а,

газ компанияны ишчисин чакыртууга керекди.

Спикерни орунбасары Жанаталаны Салим программа тамамлангандан сора табытга газны келтиргенлери ючюн тарифлеге энци кыоошак көтерилгини бла кытайлытын билрге суйгонди. Доклады айтканча, аны жаланда

предприятиялагыа салдыла эмда кертирге белгиленмейди.

Физкультура, спорт эм туризм жаны бла комитетини башчысы Арсен Баргунов «Долина нарзанов» эюпаркага республиканы кызуу адымы арасианда сейир егесини белгилеи, аны газ бла жалчытууну юсюндөн айтканды.

Депутатла баша соруулары да озгондиле. Ахырында жууялы оргнотлагыа эсгертууне кыабил керелгенди.

***

Президиум ишин андан ары бардырганды. Депутатла Парламенти кезилуу жыйыныуун 22 декабрьде бардыргыа оюнулашканды. Дагында республиканы эм федерал закончылар преткринер, кыралын сыйтептеринде законча чыгаруучу оргнотлагыа башламчылыгынан да озгондиле. Билим бирюуде бет жарыкчы ишленген кызуу адымы КМР-ни Парламенти ки Сыйлагыототосу бла саулагарга келишгенди.

КМР-ни Парламенти прес-службасы.

Паспортла берин

«Россеини инсаны болуу жууялыгы эм сыйлыгы»

12 декабрьде, Россеини Конституциясыны конюнде, эмда КМР-ни Парламенти 30-жылгытын белгилеуу чоклеринде окууда, жамуат жашауда, спортта алчы окуучулагы Россеини инсанын паспортун беринге аталган кзууачыны жыйлуу болгонди. Бу жол Парламенте республиканы битеу районларында 36 жаш бла кыз чакырылгандыла, аланы араларында кадетте да болгонды.

зыбыз Олимпия оюнланы, аны чемпионтарыны юстелгениден алпай сейир халлар айткан эди бир жол. Сизни арагында да келир заманда чемпион есөрге болуктуду, дегенди. Мен, аны халарыны тынгылап, асыры келленгенден, битеу оюлгеними да аныламай койгоймана. Аны айтканым, буюгон бу залда олтурурганы да биз келир заманда ехтенелениргибизге ишексимиз. Жетишпеси итингизи, хар нени да билдирге кюрошизиз, не иги затка да юйренизиз», дегенди ол.

Бу кзууачлы иш бла жыйылганы КМР-де МВД-ны миграцияны соруулары жаны бла управлениени башчысыны орунбасары Аслан Каранашев, КМР-ни Парламенти депутаты Зурбек Кумалов, Борис Паштов, Апараты келечиси, Парламенти алгыныгы чакырылууну депутаты Виктор Несутлов да алгышлагандыла.

Паспортланы алпырдан алгыла уа, жаш адамла законча чыгаруучу оргнотла иши бла шагърейленгенди, КМР-ни Ахчы службасы Парламенти 30-жылгытына кырагын кермоню да кергенди.

Аланы алгышлай, Парламенти башчысы Татьяна Егорова бу кен жашагыла кызлагыа эм аланы аталарына-аналарына, устазларына энци болганын, адамдеги Россеини инсаныны паспортун алгыларын белгилегенди.

«Жашауугызда бу магыаналы иш Россеини Баш Конзону кыабил керюлгөн болганы уа буюгонда сыйлашты. Баш документ Россеини кыралгыныны мурдоруу, анда инсананы эркинликтери бла борчылары белгилениди. Буюгон биз энтта бир магыаналы жамуат политика байрамны белгилейбиз – отуз жыл мындан алгыра 1993 жылда 12 декабрьде КМР-ни Парламенти биринчи чакырылууну депутатлары сайландылар. Ахчы берин озган жылыны ичинде Парламент социал-экономиканы битеу бөлүмлерин айнытууга бурулган анынгыны закондотель-ликте ишленгенди. Аны буюгондо Россеини инсан болуу документини буюгон законча чыгаруучу оргнда алганыгызы аны ючюн да

Россеини инсананы паспортун былай кзууачлы халда алгыларыны ючюн ырызаклыктарын айтып, Нальчикни 7-чи шкюлууну окуучуу Кичиукаланы Альберт бла 9-чу шкюлууну окуучуу Рахалины Дарина селешкенди. Ала Россеини инсанлары болганыны бла ехтенелениргени, паспортла сыйлы кеден кырамырыктарын. Ата журтуузуны ачыктыгыа кыюун кетмени этерге казыр болганын айтканды.

Жыйылууну ахырында депутатла бла Парламенти кыонаклары Россеини Тимини битеу айткандыла эмда суракта тошкенди.

ТОКЛАНЫ ФАТИМА.

Саулык

да ашык кыоошумчулык этледиле. Сөз ючюн, быйыл мартдан берини минден артык адымы тинтирге онг табылганды.

Жеринден тедирилерге жараган фельдшер-акушер пункт бар керек оборудование бла жалчытылганды. Ол санда жеринде сауулгага кыраарык, ксан алгыра, ксан басымларын өчкөлөргө, ЭКГ бардырыгы жарайды, гинекология бла байламды да аслам проблемалагы эс бурлады.

ДАРМАНА

Кыабарты-Малкыраы Кардиология диспансеринде «Саулык саакыла» миллет эм «Жюрек бла ксан тамыр ауруулагыа кыагуу туру» регион проектке бериле урууда дагы дарманчыларга артык берилди. Алай бла жыл башланганы Кардиология арада кесеринде бактыргын огу юзюден артык сауусз сагынгылган онгуу хайырлангандыла.

Ол санда койлерине жиберилген врач жазгын дарманын жакшы алаптыгыдыла.

ХАЛ КЪАЙГЪЫЛЫ ТЮЙЮЛЮ

Россеини КМР-ни Мальбарда управленииндеги мидиргенлери, кермоню адым бурганланы саны эки кыбгыны ичинде төрт керек көбөгөндү. Аны бла бир ведомствода алыкыа жукугын ауруула бла байламы эпидемиология болуп окуулагыа толгу ючюне жетмегини эм кытайты этерге шарт болуучу да белгилениди. Кот артында эки республикада лабораторияда тинтилге көре грип тереуленде ачыкылганды.

Быйыл аны кенг жайылмагыны баш сытауларында бир- жамуатны иги кесиги замандыа дарман салдырганды. Саулай алып айтканды, буюгондо дарман салдырганы саны төрт жүз минден алганды. Ковиди юсюндөн айтканды да, аны кенг жайылыныа кыоокуу саакылаңанды.

КУРДАНЛАНЫ Сулейман.

ТЫНЧ АМАЛ БЛА

Быйыл Россеини Социал фондууну Кыабарты-Малкырада бөлүмү родовой сертификата бла кесерине кырааткан тогуз минген аслам аны ючюн медицина организациялагыа иги кесек ача тылганды. Саулай алып айтканды, аны өлчөми 88 миллион сомга жеткенди.

Алай сертификат ауруугу болгон тиширгыга берилди, аны себеплиги бла он кзуулугандан сора

Итিনিулюк

«Чыгъармачылык ишню сюеме, аны себепли бир жерге олтуруп туралмаймы, айнычуу жолун сайлаймы»

-Бек алгыра, Сансабил, атыңгы магыанасы айтсан эди, ол кыалай эсе да бизни халкыда хаана жюрюткөтмөгөн ады?

-Бизни элибизе кюношуда Непеланы Абдул хажи жашап болганды. Дин ахусу адам эди. Он хаж кылыргы да бир нэнча жере баргын эди. Бир жол хаж кылыргыа барып кыайтканды, мен турун. Ол а атымы Сансабил деп атагыз дейди. Анам, атам да угбай демегенди, ырызаклыктарын бийдегенди. Алай бла манга бу ары уа да аталады. Мен аны бек жаратама, Абдул хажи айтканына кыра, Арада бий ады адаманы саулукларына жарган дарман сууу бла улпу болганын керчекчи барды.

-Кесиги юсюндөн айтсан эди?

-Алгыра заманда жениги промшылдык министрствода комбинат бар эди. Ары аттасты бааларына керсе ала эдиле. Алай бла комбинатны окуу-производство бөлүмюндө биринчи билими алама, аны ызындан техникумга киреме, андан алтынчи зурядыга кийин билим болуп кытамы. Биз бла Ставропольда дизайнерге койретин бийик билим берген окуу юйге документтерини окутуу.

ары баргын делегацияны кыау-мунда болганын себепли, таманна классада окутулганына семинтер бардыгы эди да, анда кыол усталыгыбызны юсюндөн лекция окугун эди. Андан сора да, көп башка конкурслада, фестивалада болуп, биринчи, махтаулу жерлеге ие болуп кыайты турганмы. Бирге-ме кесим койретин кыауучулар жашкыларыны, аланы ишлерин да эптинчюбоз. Ала да махтау бла

Дагында энци юйорлени сабийлерине деп торлю-торлю жарык-ландыруу ишлени да кырауибыз, эленик жашкыларыны бирги татамалайбыз. Жаш адамланы араларында спорт оюнула кырагыра себеплик этебиз. Жаңгы кыалган адамланы жашаулары бир кесек окуна жетилгендиктерге, жарыгырак этерге, кыайтырыны чарчарга корошобиз.

Аны ючюн деп ирилге, тобушуле кырауибыз, артистлени, жырычаланы чакырабыз.

Каникулланы кезуучулар уа абадан классланы окуучуларыны иш табакысы. Мында ишленгенди, иштерге, сабийле эмда аланы кыайтылы, сурамлары манга жууктуула. Абадан классланы окуучулары бла сахна оюнда да кырауибыз. Ошонорыбызга кырагыра районну управлениинде ишленгенди, башка элден тишируланы советтерини келечилери, эл башчыла, дагында көп эллиге да кепеледи. Ала не заманда да бийик багы берелди оюнарбызга. Кенгюнчюлюкно кесери сангагында уа сыйлы кыонакларыбыздыла.

Битеу этин ишлерибизни юсюндөн энци дептер жарашдыргыбыз. Ары хар тобушюбюзю юсюндөн жазар, сурапталы да жыйышдырыбыз. Мында ары да тишируланы советине башчылык этерге тийишли керсе, улпу журге ырызаклык бла ишлериме. Мен чыгъармачылыкны сыйгени аддамга да, аны себепли бир жерде олтуруп туралганын, иштерге, кыымдалгыга керекди деп, алай санайма.

- Айрыугула бла байламы участка комиссияга башчылык да этсе...

-Хай, Келир жылда мартта Президиум ахырында болуучында Ала байламы ишлени бу колледен баштайбыз.

-Сансабил, ушагыбызда ёсюп келген тёлнюо спортка жууук этебиз дегенсе. Кесиги а спорт бла керошомме?

-Минги тауну тийрисинде жашап, тау-жыла спортну союмеган, аны бла керошомеген көп адамга тобуерик туюлюсе. Кесими замандыма мен да көп кере энгемге таунда лыжада таяп бир жол а агылыны сандырып, иги кесек заманы кыыйналган эрди да, андан берин, жарысууга, ол спортту кыойганма. Кыалай алып болса да, кесим оюениги чыгъармачылыкты, белгилениме, адамла бла ишуеу, алгыра са тасыруу – ол затпада манга эм магыаналы.

ХОПЛАЛАНЫ Маризат.

Ахшы төрөнү анган ары бардыра

Конституцияны конюнде Кыабарты-Малкыраы Жамуат палатасында 14 кыбарты толган сабийлеге кзууачлы халда паспортланы берин ахшы төрге айланганды. Бу жол да 21 жаш адам ахыл байрамны конюнде баш магыаналы документтерин республиканы айнуучу кызыл саптын белгилеи адаланы кыларында алганды.

ючюн, жашууда кесерини жерлерин табуу ючюн, Россеиде битеу онгла береди».

Арсен Губюев да, бу конюно сабийлеге магыаналыгыын чытып, ата-анала, жамуат да ала бла ехтенеленирге юйюргенери белгилегенди.

«Сиз бизни окуулардырмазыс, чынты патриотла болурусуз, ёсөс келген тёлнюлеге ахшы колго кергозюрсуз деп инанаймыз. Сизге саулык тежейме, окууда эримгежи, кесигизге борчла салгы, аланы толтурууга итингизи», дегенди ол.

Алай бла паспортларын республиканы шаарларында бла районларында Алтууланы Самира, Гелястанлай Иман, Гузайваны Амина, Милана Гафурова, Мамалияна Алина, Ризаева Зара, Семениланы Сабина, Акхёкбеланы Салима, Дамир Конохов, Аслан Куюшов, Губюева Алина эм башкала алгышанды. «Биринчили кызылдууларын» регион бөлмюлери уа алгыра паспортларыны тышла бла биригюню белгилерин саугуулагандыла. Тобушуу суракта тошчу бла бошалганды.

КУЛЬЧАЛАНЫ Зулфия. Сураг аторунду.

кыайтмагын конкурслары жокуду.

- Жамуат иште да тирн кыатышпа, аны юсюндөн да айтсан эди?

-2008 жылда Элбрус району тишируланы советине Ахматланы Маргамини, мени уа Минги тауну тийрисинде жашап тишируланы советини таматасына айыргын эдиле. Мария Иллосовна ишимде бек улпу себеплик этин турганды, көп затка андан юйорнгенме. Сөзюсүз, тишируланы совети аны боюнуучула болганын инсанлары сейирлерин кыраууларга, аланы жамуат иште не кыадыр тирн кыатышырыга, пенсиячылагыа, тишируулагыа эмда сабийлеге болушугыа керекди.

Биз район администрациясы бла кыты байламыкыла ишлейбиз. Аны башчысы Сотталаны Курман бла терк-терп тошеуе, «терек столлакур», жашууда тобоеген чырмаууны союезбиз. Бизинча шухъ, бир буюбилеклиг этген, не заманда да болушугыа ашыгы келген команда бла жамуат ишлени таммалагын тынчы эмда хайырлыды. Биз көп сабийли, кыарысуз, сакыат сабийлери болгон юйорлени жарысуулары таммалагыра да керошөбөз. Аны болушугыа ашыгы келген команда тептерде халга да дайым кырауибыз, кемчиликче аныкспанса, айтып, кертиртинчи тынчаймайбыз.

рады. Аны замандында тапдырыгыра кыолубуздан келсе, жорегибиз да кыуанды.

Бизни башламчылыгыбыз бла Элбрус элде төмөндө социал тапка барды. Ары тошген гыргынчы кесек болуучу. Бусугатдагы кыыйын заманда бир битеу болушугу ол бек алаамат шартды. Сөзюсүз, элде ол не заманда да болганды, биз да ол ахшы төрөнү анган ары бардырабыз.

Сөзюсүз, Алаңы хайырындан көп иш да бардырабыз. Бизни организация миллет төрөлени саклау жаны бла бек көп иш таммалайды. Тишируланы совети төгеркеде тирени тап халга келтирге да тирн кыатышдырды. Бир жыл көп кытылы юйлени төгеркенинде тизгини жыйгыбыз, терекле, юлюкө, полле да салгыбыз, тыйгыбыла орнаткыбыз, алай бла тизгинлиг да сакыланды.

«Ахшыбыла болмагына ала да тизгинлиг да сакыланды».

- Районда иш бла жалчытуу ара бла байламчылыгы иши. Бирге жаш

жашаулары бир кесек окуна жетилгендиктерге, жарыгырак этерге, кыайтырыны чарчарга корошобиз.

Аны ючюн деп ирилге, тобушуле кырауибыз, артистлени, жырычаланы чакырабыз.

Каникулланы кезуучулар уа абадан классланы окуучуларыны иш табакысы. Мында ишленгенди, иштерге, сабийле эмда аланы кыайтылы, сурамлары манга жууктуула. Абадан классланы окуучулары бла сахна оюнда да кырауибыз. Ошонорыбызга кырагыра районну управлениинде ишленгенди, башка элден тишируланы советтерини келечилери, эл башчыла, дагында көп эллиге да кепеледи. Ала не заманда да бийик багы берелди оюнарбызга. Кенгюнчюлюкно кесери сангагында уа сыйлы кыонакларыбыздыла.

Битеу этин ишлерибизни юсюндөн энци дептер жарашдыргыбыз. Ары хар тобушюбюзю юсюндөн жазар, сурапталы да жыйышдырыбыз. Мында ары да тишируланы советине башчылык этерге тийишли керсе, улпу журге ырызаклык бла ишлериме. Мен чыгъармачылыкны сыйгени аддамга да, аны себепли бир жерде олтуруп туралганын, иштерге, кыымдалгыга керекди деп, алай санайма.

- Айрыугула бла байламы участка комиссияга башчылык да этсе...

-Хай, Келир жылда мартта Президиум ахырында болуучында Ала байламы ишлени бу колледен баштайбыз.

-Сансабил, ушагыбызда ёсюп келген тёлнюо спортка жууук этебиз дегенсе. Кесиги а спорт бла керошомме?

-Минги тауну тийрисинде жашап, тау-жыла спортну союмеган, аны бла керошомеген көп адамга тобуерик туюлюсе. Кесими замандыма мен да көп кере энгемге таунда лыжада таяп бир жол а агылыны сандырып, иги кесек заманы кыыйналган эрди да, андан берин, жарысууга, ол спортту кыойганма. Кыалай алып болса да, кесим оюениги чыгъармачылыкты, белгилениме, адамла бла ишуеу, алгыра са тасыруу – ол затпада манга эм магыаналы.

Биринчи бөлүмүнө кытаптар артында берүүнү назму башлайды. Анда ол окуучусуна бу кытапны кыялай хазырлаганын айтады: жорги бля, таулу уста койон ишлегенча, сөзлөрүн сайлап алып, тизгинчери бири бирине келишпир. Жазуучу аны туурасында кырап турганды аны биргесине уа Ахматны атасы бля бысыс. Ала кырап тургангай ала, жалган сөз айтам поэт.

Жаңгы кытап

Позитивн сейр кюнчү эрттеден белгилли. Ол алай болгондан сакланганды бизни кыйматты халкы чыгармачылыгыбыз, назму бля, мактам бля айтылып. Заманын өзлөмө кере жазылган, башка өмүрлүк чыгармалар бля да бардык буютпо кызылтай поэзия. Нени кыскача жаздыла бизни поэзия? Аланы не зат кыймылы этеди, кууандырды?

«Окуучуларга алгыш сөзүм» деген назму да акшы тилектенен кыралды:
- Палах жолу көн болгондан,
Сен аманга төн болгондан,
Аллах сакласын.

Дагыда ол окуучусун Аллах «эрир жерде койсозлоктен», «кюн тигенде койсозлоктен», «сабилери абынгандан», «халкы аллында уулгандан», башка көп ачылыкдан да сакласа соеди.

Борагың Малкьяр башыңда учкан поэт

лыла, уяла салып, алада кыуанч этичо, кюнчү чыкканын көрөп, анча кыуанчуу чынар тереп таупу кыаркта ушайды, көпгө тэгэндик, уяа туруп да, жаш тереклеге хата салмазга кюрөшөди.

Алмкьяры тайгыбатыны бля «Адамны билемкери «Абаны санд да аума» деген назмуда суратланды. Лирика жигите жаны кырык кыуанч дейди, таң менде жара дейди, күн жырла дейди, жол атла дейди, тау а: «Саума, абынсанд да, аума», - дейди.

Бийча соейген таулу терекки кюндөн назму ол теректе адамла берген кызылчыкыны сурталды - ала көп кыантыгы кой да, аш да берген терекки кесерге келеди, алай аны аударалмайдыла. Терг а:

«Чойло этил кесимден
Урмасың аны, мен
Бирин айтамын, деп шыр-
бырдады, поэти эсине халкын
тошере.

Ахматны «Сабийлигимми таласы бля сөшөмө» деген поэмасы сабийлики, жашчылык жолларын элтеди. Аллай бир хачуулуңк барды анда.

Таңгы сабийликте анасы берген төшөки кыалчы ушатаман чынар терекни бешк жырыңа, көк чапыракканы шыбардуарына тынгый билген, жауңдан тойган жер мизрвеню атырганын көргөн поэт уруңуңу ариулуңгун

«Кыайсын жашады,
Халкың бирчи.
Халкың уа ала
Сойдо, мингича.

Жорек сөзүн автор Мечиланы Кязимге, Зумакулланы Танжиге, Шахмарзаланы Саидге, Чингиз Айтматовга, Кочмезланы Шамханга, Чеченланы Хусейнге, Токмоңаны Мураддинге, Уналаны Кязимге, Осталаны Омарга, Жетеланы Мустарбеге, Апшаланы Магометге, Зумакулланы Борсиге эм халкты, кыралга керти куулук этген көп белгилли адамгага атайды.

Ахматны бу кытапка дагыда кысык халаларына лирико номагдарды киргенди. Ол санда орус тилде «Акс-Сыртдан манга дер» - сени асазың» деген халары. Мын сени теренлик бля инсанни ил дунисын ачыкчалу баш жерни аладыла. Халарны баш жигити Ананды, сора аны кой Турат - исенин кыралга парий.

Ахматны кыра сөз бля жазылган чыгармаларында ол бу суртал сөз, кесамат, оюмду болуп да, бийик поэзияны ызы, поэти солуу саклынадыла.

Бу кытапка поэти юсюндөн жазылган, ол сансыз этмей, ала сойген сытыла да киргенди.

МУСКУЛЛАНЫ САКИНАТ

Басовс ойнайды. Аны кичи кырандышчыгы (Амир Найманов) да көрөндө карда - аркык, кыуанчча, жарсыгуа да кёно бля берилген.

Айх да, анда таматалдан Тимур уяпасы кыаймталды. Аны Рамазан Джумакулов айнайды. Бу жигите көпле кесирин танырга бөлүкчүлүдү ол алгыңны жашаудан чыгып, жаны болумга койюнаймай, Москвага кетип, анда башын кечиндирде киоршен жашын атылмай турган адамды. Аланы араларын то этирге апасына Тимур болушуды. Ала Тимур уяасы ата-бабалача жашаса, мал бля, жер бля жоркө, чаршиде хорласа койгондир. Кечиндеги жашы чаршиде хорлап кыуандырмаганын аны.

Аппа ат тутады, жашы келсе, чаршиге чыгар да, хорлар деп. Ол затны туугуу бу долурдарты. Жашчык атха мизгерге сойгонин биринчи көре сагынганды, кыарт анга жек кыуанды ол туугучу аны жашына берлагаман дерсени береди, юйрөтөди аны. Жашчык да аныгылдады, атасы эталмагы аны ол этерге керекти, апасыны ыразылап табарча. Чаршиде хорламай кетмесин биледи ол. Алай бля кинода мудалкх бля жаркыктык бир бири женгилерне тие кепеледи.

Быйнады бир оюм да айтылган ани Ала журтун атан депден. Кети да бу жигити ойнарга жашчыкны неси да жетишеди: сыфаты, жыл саны, камераны аллында абыррамагыны, нени да билрге итингени.

Тимур уяшүхана элде Пузырь дейди, ол толу жашчык болганы, азууну бир заманда жалгаманы, не болса да, ашай айланганы ючюн. Аны Сулиман

Таппынылулук

Гитчеликден юйреннген игиди

Атабийланы Жамия, Глошаланы Магометни кызы, Нальчикде 28-чи номерли орта школун устазды, аны бля бирге уа сабийлен шолгоа дер юйрөтү жан бля клуб ачып, аны ошуну андан ары бардырама. Ол башка затха сени бурган жерге бурдырама. Сөз ючюн, сабий стот тобоне кирди эсе, карточканы ары салама. Компьютерде сөзлөндү да ачык оубула. Аңа да ол уялу э бурды.

«Жамия, «Кыбагак замандан башлап» деген клуб ачарга кылай эсинег тошөдү?»

«Айтхылык педагог дунда жазуучу А.С.Макаренко сабийни ол эмчи жарыгын көргөн кюндөн башлап юйрөтпеге керекти, дегенди. Ма ол келгендигинде мени бөлий клуб ачарга.

Башталган э кесими сабийлеримден этгенме. Кызыкчыга жети жыл болды. Аны бля ючкылыгындан бери ишлейме. Жашха уа юч жыл толганды. Аны уа сегиз айындан юйрөтпй башлагаман. Бусагылда кыздан эсе жаш неге да терк юйрөтөди, таркыли бери терк кшоулуп кыратып, тоз жууап бералды, кысык сөзлөндү да окуялады.

«Кыбагак замандан башлап сабийге харфланы, чотланы юйрөтпй башласан, ойнаган уа ол кыан этерик?»

«Көпте сабийлени ашарын, сууларын замандына тапдыралык, ариу тутайлык, ойнатайлык, юйрөтпй да сабий сэдда башларга деп, алай оилайды. Ол терсди. Бек игиси - жашны, кызына да эки айындан юйрөтпй башлауду. Жунни, фахмуусу да ол заманда ачык бола тошөрдү. Аны көп тыш кыраллада педагог аллимле токташдыргандыла.

«Бероланы аман а кыалайды?»

«Аны уа алимле уяейт, нейрохирурга ачыкчалу болду. Ала аны хайрыныгылыгын даун сабийлеге бакыгнанарында көргөндө. Врачла аллай сааууланы бек алга харфланы танырга, ызы бля сөз-

ишекки туудурган шартла да бардыла. Нек дегенде фабрикаланы кёбөксине ашланы бля препаратлары Россейде чыгаралды. Ол ишле бля корешелне ышандыргыналарына көре, аланы продукциялары импорту алынадыла.

4. Токенле багыалага кыошханлары да тоздю.

КЫРАЛ А НЕ ДЕЙДИ?

ФАС тауук эт эмда жумуртхала чыгаруучу предриятчиланы ишлерин тинтип башлаганды эмда РФ-чи Эл молк министрствосу бля бирге багыала нек кёторюлөнгөрин созөди. «Быллай этни багыала токташканды аыр ыйкыда аз-маз тошөнгөндө да ушайды», - дегендиле министрствода.

Генеральнй прокуратурда кенеш бардыргынады, анга Эл молк Эмда Промышленность эм сатуу-алуу министрствосы, ФАС-ны, башында сагынгыча союзу эмда разныцда сатуу-алуу бля корешелне компания Ассоциацияны келечилерин чакыргынадыла. Регионалда прокурорлагы жумуртхаланы производствозу эмда сатуу бля юйрөтшелне компания тигире буйрук берилгенди.

Сөз мында багыаларын бир жылны ичине 40 проценттен асарткыча кёторгөнгөни юрөктөн бөрдү.

АМАЛ ТАБАРГА КЮРЕШЕДИЛЕ

Правительство шини кыолга алганды, сагыгынылган министрстволарга, ФАС-ха да багыала нек ючюн кёторюлөнгөрин билирге, импорту кейбир аммаланы созөрге, бизнесге да узак болжаллы келишиме этерге чакыргынадыла буйрукчала бергенди.

Эл молк министрствотыш кыралладан келген таукэ эт эмда жумуртхала пошинлананы кеттериге болуучу. Быллай продукцияга ол жаны бля буйрукчала бергенди.

Декабрьн биринсинде башлап учу (инвестициялы) кредитте бройлер производстволарга бля берилген тебюреркидиле.

Россельхознадзор озган ыйкыны ахырында Туркдэн бизнег таукэ жумуртхала ташып башларга эркинлик бергенди.

УПШАЛАНЫ МУРАТ хазырлаганды.

Мадааният

Бусагыталада, аны тилибиз унутула, халкыбызны минг жылла бля кыралган адет-кызыклары да турпене барган сыноу кезимеде, адабият, журналистикада, сауала маданиятта, адабият тюрю-тюрлюлеринде ишленгенде да ол затланы болдумзагы кеслерине борч салгандыла. Ма ол себепден алынганда Кыргызчарчак «Эп бля сынау» деген кинофильм. Анга жаш тиле юйюк комедия деп атаганылар кел жоркө эсе да, аялдан салынган соруула, кыялыгыла терең кыаргарга керек болганы белгиллиди.

«Домбайфильм» компания Эркин-Халк атлы ногай элде алдырганды кинону. Режиссеру Ислам Сатырзовду. Не торлю кино алдыра туруп да, бек маганалы сценарийди. Мында аны Вадим Саитов бля Гергьёканы Халимат хазырлагандыла.

Алагда чамалары бля Алиялана Эпадо болуучу кинохундожиклери ногайлы кызылганды: Айгуль Байрамгулова бля Жулдыз Дулатова. Ол Кыргызчарчакте алынган биринчи толу метражлы киноду, октябрьде кергизтолуп башлаганды.

Кинону алдырганы эмда Куклурта башламчылыкканы Президент фондлары аха белгиледи. Дагыда киночулуга ол аны керти адамдарыны жашу болуучулар, адеттерелери, ногай тили, миллет максамланы, халк чыгармачылыкны билгенгери, чам айтууда бучуби болмаганылары, бири эртер унут бля келгенге ачык жоректен тобөгөлери да болушканды.

Тас бола тургъан ёмюрлюк дерслерибиз

Кинону баш жигити о биржыллык ногтайлы жашчык Тимурду. Ол мизскеда жашайды. Ар шахарда угай, кеси тууган жерибизде да болганыча, жашчыкны сейрлерги социал сетелье, видеоблоггерлик бля чекленгенди. Атасы-анасы жашчыкны сейрлерин жаратмайдыла. Бирде биреню арбазда турган велосипедине мизги, кычып, уялу кыуагы чыгарылгандан сора, аны тоз жолгса салыр ючюн, жашчыкканын ногтай элге апасына жибереди деп барды анда көп затны видеога алдырып, нётерлерин ол «кийик» жашу бля сейрсиндиргедди.

Элге жашчыкны анасы келтирди, ол, машинадан кычык, кыайн атасыны аллына жалуук кысыксандан башланадыла адеттереле.

Элде жашчыкны көп жангы зат сакталды: ол шүхөт бля жаула табайды, алгын телевизордо кыроучу малланы, кыанталы танланы, кыанталы мананы, жерде кылай ишперге керек бол-

МУСКУЛЛАНЫ САКИНАТ

Элбрус районун сакат сабийле бла ишлеуде бек ичи сынауу барды. Эсибиздеди, алгын инваллиден асламысы билим алмай, жамауатга кошумшалы, өмүрлерин оодура эдиле. Алай озгон бжюрдө битуу кыралла да бу соругга аслам эс бурулганда. Саусуз балачыклары интернетлагга жыйып окутууга кйп ата-анала, спецалистте да босмереи эдиле, нек дендене сабийле айондордө койордон да айрыла эди. Элбрус районда уа аланы жамауатга кшоар амалла излеп башлаган эдиле, Мухамед Лихов башчылык этген биринчи номерли лицейде Ресурс ара да аны кочон ачылган эди. Анга Моллаланы Зарета башчылык этеди.

Свэсюз, сабийле кеслерини болумларын сөздөиле, жореклери кыйналады, алга ариу сөз да башхаладан сөз кыборук керекди, кйлендир туругна тошеди. Саулуклу адам да излейди кытындыгылада таянж ташын, алга атам отсе, махтау сакьял башлайды. Бу балачыклары уа кыол аплада мила табакчыла тутарга керекди. Моллаланы Зарета ресурс араны ишинде уллу жетишимле болганын кзууанын айтханды. Ата-анала да энди сабийлер жамауаты ичинде жашалыкты аны кырал кырал учур ючюн кшоуларындан келгенин аймайдыла.

«Ресурс арадан чыкыгандан сора да, бизни окуучуларыбыз кесрин битуу башхала бла тенг сөзгө керекдила. Жамауат алага орамда, автобуса, концертте, спектакльде, кйрмочледе, шакар неда эл байрамлада хурмет этип, саламлашырга, тап жерге отурурга, не жаны бла кызулак болурга керекди. Бу сабийле бизниккиле барысы да. Бир шакарда жашай эсек, жереш бет этип, Кавказда не заманда да кырауусузлагга, саусузлагга аслам эс бурулган эсе тутуп, бирлешишик. Жамауат устала койретичоу, атала-анала бир болсак, сабийлерибизге болушалыкбыз», - дегенди Моллаланы Зарета «Заман» газетте интервьюсунда.

Чыккы эшиклерини кюнде инклюзияны - саусуз сабийлеге башхала бла бирге окутууну - жаруулары сюзюнгендила. Элбрус районун жер-жерли администрациясыны, билим беруу управленийсыны эм ата-аналаны коми-

Кыайгырып Сабийле ючюн бирлешип

Саулуктуулдык чекленген онгары болганын битеусорей кононо докадасыны келчирде тырынууз шакарда Отарланы Керим атлы биринчи номерли лицейни «Эчки сабий» деген арасында «Сабийле ючюн бирлешип» деген ачык эшикени куюу бардырылганды.

Солдон онгыра: Сотталаны Куурман, Атакуланы Нуржан, Елена Дробышева, Моллаланы Зарета, Мухамед Лихов.

тетлерини келечилери, устала, коррекционный билим беруу жаны бла специалистте, школланы эм сабий садланы директорлары, саулук саккалуу эм жамауат организациаланы келечилери кеслерини ююмлары айтханды. Нальчикде биринчи номерли интернатны эм

школну бошagyчыны окуна башха класслагга кйчоп, төнглеринден артка кыалмай, окууп башлагандыла. Алай жетишимле жетер ючюн, хар сабий бла энчи ишлерге тошеди.

Ачык эшикени келчирде Асаулуклу эм саусуз сабийле да чыгармачылык мастерскода бирге ишлегенди. Аланы койретгенде Фамулу устала Отарланы Залина, Теберилены Жаннет, Будаайланы Фатима, Маммеланы Фатима эдиле. Балачыкыла гинжиле этгендиле, кыонакыла таты ашла да кырагандыла. Аланы болушкучулары уа аталары-аналары эдиле.

Ызы бла уа концерт болгонды: сабийле халаллыкны, шүкүндю юсюнден назмула окугандыла, жырла жырлагандыла, музыка инструменттеде да сокыгандыла. Музыка залда уа «Кызыл Бирчюк» деген спектаклини кйрзгендиле. Ол бек ариу байрам эди! Бу отурулу тобешуно ахырында Саратос областьда Энгельс шакардан эм Свердлов облстандан Солей Пог шакардан инклюзия бла кюрешкен специалистте кышуулуп, онлайн халда инклюзияны айтынуу жоруу сюзюнгендила.

Элбрус районун Билим беруу управленийны баш спецалистте Ахметбеков Жаныпай сабий да жамауатда жерин табаарга керекди, дегенди. Районун Билим беруу управленийсыны таматасы Атакуланы Нуржан ачык эшикени кюнде магнанлы ушакыла кызулак болуу эм ариу байрам кырауыналарга жорек ырауылыгыны билдиргенди.

Регионал араны тобешуно кырауында Лихов М.А., Моллаланы З.М., Эфендилов А.М., Хаджилины Ж.М. бек керекли ишн бийик даража бардырылганды. Олимпиадала дара хорламла, ЕГЭ-де бийик балла барынында да кыуандырылганды, алай бийик жетишимлери болганын юсюнден кырауда айтылган. Башхала уа сагынылмай, аланы айнуларына кюч-кырауу алашмай турса, ол тюзюмдүгү Угай. Моллаланы Зарета сууан иш бардырады. Атакуланы Нуржан башчылык этген Элбрус районун Билим беруу управленийны Россияде болганы ачык практиканы алады. Аланы хайыранды бир сабийлик да тыштынды кыаллык тоюлду.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

Жарыкыландыруу ушакыла

Тарыхны эм аны махтаулу кезиулерин эсде тутарча

«Тарыхны эсде тутуу» деген проектти чеклеринде бу кюнде Кызбарты-Малккар кырал университетте «Россели кыралдык мураару» деген дурс бардырылганды. Окуучу койно биринчи курсуну студентлери бла тобешуе «Патриот» регион жамауат биригиуно таматасы, Искусстволаны Шимап-Кавказ кырал институту профессору Эфендилов Фуад эмда КыМКУ-нун преподавателлери, билим беруу управленийни кыуууна кирген Эльдар Дымов келгендила.

Бу дурс Ата журтуну Жигитини кононо жоралнганы себепли, кыонакыла жаш адамлагга байрамны тарыхны юсюнден хапар айтхандыла. Совет Союзун, Россейни Жигиттерин, Махтаулукну орденини толук квалерлерини эсде тошооргендила. Аланы кишиликтерини юсюнден да сейит шартла келтиргендила.

«Жигитлени араларын да бизни жерлешлерибиз да кйндюле. Биз ала бла өхтөлөнбөбиз. Ма боюнкоюде да жашларыбыз, энчи аскер операцияга кыатышып, Ата журт ючюн, аны ыракат жашауу ючюн жанларын кыанларын алмай кызауат этедила. Ала инсанлык борчларын өломго бойсунмай толтурууда. Кыралыбыз, биз да ала бла өхтөлөнбөбиз, дегендила преподавателле. Тобешуно кезимюнде Эфендилов Фуад, Эльдар Дымов да тынгылы хапар айтхандыла.

«Кыска заманын ичинде кен иш тамамланганды. Аланы бир неччасын сагынысак да,

тамам сунама. Алайды да, аскери жерлешлерибизде дер жылы юс кийимле, ашаркыла, бир неча дрон да саатып алып жибергенбиз. Дагыды республиканы окуучу юйлерини бир кыууунда Донбассны кыроулагыналаны юсперинден сурат керимде кырагынбыз. Жигит деген аты жореткен адамланы жаш адамла бла тобешуулерин да бардырабыз, - дегенди Эльдар Дымов. Ол айтканга кйрвэ, «Патриот» биригиуу Улуу Ата журт урушуну жылларын кыроулагыналаны, ол уллу кызауатда жигитка сермешип жин берген жерлешлерибизни юсперинден сурат эмда китап кермочилени терк-терк кырады. Былай ишн магынасы – өсол келген тйло Ата журтуну тарыхын, аны койно жанларын, кыанларын аямагын Жигитлени алгарын билирча, алаан юлгю да алырча этидуу.

ХОПЛАНЫ Марзият.
СУРАТДА: Эльдар Дымов, Эфендилов Фуад студентте бла ушак этгенде.

Эсепле

Айырмалылары санында

Россейни Экономиканы айнытуу министрствосу. «Мени докменттерим» деген одисле бойлу кононо квертада кылай ишкелгенлерины эспелерин чыгарып, рейтинг кыраганды. Айырмалылары санына Кызбарты-Малккарда бйлому да киргенди. Анда дагыда бу регионланы жетишимлери бил-

гилгендила: Москва, Алтай край, Амур, Вологодск, Воронеж, Ленинград, Липецк, Оренбург, Томск, Тува, Ульяновск областьсы, Ненец автоном округ, Чуваш Республикасы. МПЦ-ны рейтингин ючюн айд бир көре басмаланды. Анда осал, орталык эмда айырмалы ишлеген бйломоленни кйрзгенди-

ле. Аны билир ючюн а, кен тоорулу кйрмочилени тергейди, одисле шендюю амалланы нечк хайырланганларына, алга келген адамла ыразы болганыларына бла кыалганыларына, кырал мужушла кылай тамамланганларына да кырайдыла.

Бизни корр.

Росгвардия

Аскерчилеге – кйлендируу эм ыспас сөзле

Нальчикни 33-чо номерли школуну окуучулары «Аскеринге писма» битеусорей ачыкга кырашып, борчларын тутуруун рогардиячыла кйлендируу сөзле жазганды.

Жашчыкыла бла кызыктыла аскерчилеге жигитликери ючюн ырауылыкларын айтхандыла, ала, борчларын толтуруу, кыска заманын ичинде юйлерин кыайларын тежегендила. «Сабийле жореклеринден жазган ариу сөзле шендю кыралыбызны сейрлерин кыроулаган жашларыбызны кйлендириккиле. Хар кюн да жашаууларын, саулукларына кыроулуу болумлада борчларын толтурууналарга уа ол артыкча магнанлыгы. Жукку кюндеде биз сабийлени жазганыларн аскерчилерибизге жетдирликбиз», - дегенди полицияны подполковници Залим Кадров.

Магыналы тобешуу

РФ-ни Конституциясыны кононде Росгвардиячыла студентле эм кадетле бла кыралыны Баш Законуну магнанлыны юсперин ишлеге кырашып, борчларын тутуруун рогардиячыла кйлендируу сөзле жазганды. Введомстуну КМР-де Управленийсыны жада бардырылганды. Олимпиадала дара хорламла, ЕГЭ-де бийик балла барынында да кыуандырылганды, алай бийик жетишимлери болганын юсюнден кырауда айтылган. Башхала уа сагынылмай, аланы айнуларына кюч-кырауу алашмай турса, ол тюзюмдүгү Угай. Моллаланы Зарета сууан иш бардырады. Атакуланы Нуржан башчылык этген Элбрус районун Билим беруу управленийны Россияде болганы ачык практиканы алады. Аланы хайыранды бир сабийлик да тыштынды кыаллык тоюлду.

Прокуратура

Ата журтха кертиликке чыктырылгандыла

РФ-ни Конституциясыны кононо алында КМР-ни прокуратурасы Нальчикни 29-чю гимназиясында дурс бардырылганды, деп билдиргендила бизге ведомстводан. Республиканы прокуратурун акыбалык болмаганыланы бла жаш адамланы юсп-

Спорт

Кыззыларыбыз – алчылыны тизмесинде

Ставрополь крайны Эссентуки шакархында баскетболдан СКФО-ну бла ЮФО-ну регионла араны тутендила. Биринчи кесени онгары өткендила. Аюга 2008 жылда эм андан сора тууган кызадаан кыраулагып команда кыатышханды.

Кызбарты-Малккардан анда Нальчикни администрациясыны Физкультур эм спорт управленийны кырауу кырауу кырауу Кыззыларыбыз, битуе тобешуулерин да хорлам бла бошоп, биринчи жерин алгандыла. Аланы тренерле Римма бла Осман Тхакахова юйреттедила.

Алгынынгы район таматага атап

Чегем шахарны спорт-саулукландыруу арасында 2009-2011 жылдада тууган жашчылыкны греклин тутууудан республиканы биринчили бардырылганды. Ол Чегем районун жер-жерли администрациясыны алгынынгы бошчысы М.Х. Маботовну хурметине кыраганды. Эришууге битуе да 170 адам кыатышханды. Алаан кеслерини адуурукларында сауга жерлге Эфендилов Ратмир, Умаров Кантемир, Отарланы Залим, Балаланы Алим, Төпеланы Жамал эм башхала чыкыгандыла.

Мамайланы тукуму совети МАМАЙЛАНЫ Магометни кызы Аминат аушуханын билдиреи эмда аны юйороне, жууукларына бла ахуларына кыайгы сөз береди.

ринден законла кылай толтурулганларына надзор жаны бла тамата болушкучулары Залим Маиров, кадрла бйломо башчысы Андрей Колда бла гимназияны прокурор классны окуучулары бла класстан тышын да дурс бардырылганды. Анда сөз Россейни Баш Законуну магнанлыны юсюнден барганды. Кыонакыла жаш адамлагга РФ-ни Конституциясыны тарыхны. Ата журтга соймиклини, миллет төрелени сакларга кереклини юсперинден айтхандыла.

Коррупцияга онг бермезча

Коррупцияга кыжау халкыла аралы кононо алында КМР-ни прокуратурасы келчирде магнанлы тобешууле бардырылганды.

Черк району прокуратурасы билим беруу учуредияланы усталары бла «Коррупция бла байланы амалчыкыла тохтатуу» деген темага ушак өткендила. Тобешуу усталары право жаны бла билimlerини игилеринди, коррупцияга кыжау ниетни жаруу, бу жаны бла амалчылык болуу ма мурут бла кырагандыла.

Былай тобешуле Май районда да бардырылгандыла. Районун прокуратуру болушкучусу Игорь Филиппов Б.Хамидов алты Кызбарты-Малккар агропромшолонен колледжини окуучулары бла аныгалыту ушак бардырылганды.

УФСБ

Кыайлыгызы ючюн – жазагыз

Экономика аманлыкыла кыжау ишлеуушуну жуушуну кезимюнде РФ-ни ФСБ-сыны регионда Управленийсыны куулукчулары полицияла бла бирге «Дар» биригиуно башчысы А.Керменову бузукчу ишн тохтатхандыла. Ол бюджет ахчаны усталарыны ючюн тарелгенди.

Кюч ведомствонун пресс-службасындан кйрзюлдө билдиргендила, 2015 жылдан 2017 жылга дери кезуиде ол жалган шартланы кйрзюлчү, малчылыкны аинтылууга эмда инсанланы ише алган кезуиде билимлерин өздорууге эткен кырауучулар артка кыайтаргыга деп, субсидияла алганды. Алай бла кыраулагга 6,5 миллион сом кыоран этилгенди.

КМР-ни Баш сюдо А.Керменов РФ-ни УК-сыны 155-чу статьясыны 4-чо кырауулу бузукчулук этгенин тохтатылганды эмда аны юч жылга тутарга деп, алай оноу чыгарганды. Ол бителуно нызамлы колонияда турлукуга. Сюдно онуо кононо киргенди.

ТИКАЛАНЫ Фатима казыралганды.

Тийишли хорлам

Жашланы бла кызылары араларында универсал сермешкен Нальчикде СКФО-ну биринчили кыраулаганды. Анда КМР-ни жыймылык командасыны санына Черк району «Бабует» спорт клубуну спортчулары да эригендила.

Алай бла кеслерини адуурук кыууларында «комюнош» Убашланы Темпрлан, «домжакланы» Төмелланы Аллахберди бла Жангорзаланы Абдуллах алгандыла. Былайда Төмелланы хорламга итинуюлююн энчи белгилерге да тийишлиди, саулугуна чып тошоп, ахыр сермешин бир кылуу бла бардырылганды. Команданы тренерле Германов Хусейн бла Руслан казыралгандыла.

КУЛЫЛАНЫ Зульфия.

УЧРЕДИТЕЛИЙЕ: КЫЗБАРТЫ-МАЛКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

<p>Баш редактор КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан</p> <p>РЕДАККОЛЕГИЯ: ТЕКУШАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары), КАНАУ УРАХЪДАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары), ТОКЪЫЛУДАНЫ Борис (жууулы секретер), МУСУКАЛАНЫ Сакнат, ТИКАЛАНЫ Фатима, ТРАМАЛАНЫ Зукура, УЛЫШАЛАНЫ Мурат.</p>	<p>ТЕЛЕФОНЫЛА: Редактору орунбасары – 42-64-01. Баш редактору орунбасарлары – 42-38-21, 40-84-82. Жууулы секретер – 40-03-24. Секретарин – 40-93-62, Корреспондент – 42-63-52.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕ.НОМЕРИ: Политика эм право – 42-24-02, 42-67-68. Экономика – 42-66-73. Кулукчу – 42-66-76. Социал ишил – 42-75-82, 40-59-18. Журторлга, турбия эм спорт – 40-39-93, 42-66-71. Окуучулук бла байланышканы жоретичоу эм жазыкчы – 42-37-94. Эчки корреспондент – 42-68-72. Операторла – 42-66-85, 40-28-97.</p>	<p>Редакция авторла бла кылагы жоретичоиди. Кюл жамаулагга рецензия этилмейди эм ала артка кытайгырмайдыла. Газетте басылган материалла айтылган омонда редакцияны омону бла кесимеише болуудула. Ала айтханыл ур ачт ючюн Россей Федерацияны Басмааны ассоциацияны аконуну тийишли материалланы авторлары кесери жуууламды.</p> <p>Редакция авторлардан 400 гект этизинден (машинка бла жазылган 5-6 бет) кепило алмайды. Газет Сыяанын, информация технологияны эмда асадымы коммуникацияны иштери жаны бла фотосурат налар сулабаны (Роскомнадзор) Кызбарты-Малккарауу управленийсыла 2016 жылда 19 декабрьде регистрация этилгенди. Регистрация номер – ПИИ № ТУ 07-00118. Индекс – ПИ 5893</p>	<p>Газетин басмагы «КМР-Медиа» ГКУ-ну компьютер сулабасы казыр этгенди. Газет «Издательство «Южный регион» ООО-ну типографиясына басмагыналды. Ставрополь край, Эссентуки ш., Пивоваренн орам, 5а</p> <p>Изгеленин несиерте тапшыруу ючюн КМР-ни почта сыгыны федерал Управленийсы жуууламды. Телефонла: 76-01-21</p> <p>Газетленин рошунда сагуу ючюн КМР-ни «Роспечать» ашкерер общество жуууламды. Телефон: 42-69-34</p> <p>Газет жыйнакка юч көре чыгарылуу – тергюруге, орта, алабат коюлса.</p>	<p>Номерге графикте кере 19 00 сагытда кыюу салынады. 20 00 сагытда кыюу салынганды.</p> <p>ГАЗЕТНИ НОМЕРИ: ЧЫГАРГАНЫЛА: Тапшахандыны Аминат – дежурный редактор. Куучуланы Сафийет, Кетерчи Зульфия – жууушы секретерлары орунбасарлары. Зезаланы Лида (1-чи бет), Бийчекчуланы Жаннета (3-4-чу бет), Гезаланы Валентина (3-4-чу бетле) – корректорла.</p> <p>Тиражы 1435 экз. Заказ № 2729</p> <p>Багысы 10 сомду.</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ КЕЛЕТЭДИНИ АДРЕСИН: 360000, Нальчик шахар, Ленин аламе проспект, 5. электорл почта: elbor_20@mail.ru</p>
---	--	---	---	--